

ВАТАНПАРВАРЛИК ХИССИ – МАФКУРАВИЙ ХАВФСИЗЛИКНИ ТАЪМИНЛАШНИНГ МУҲИМ ОМИЛИ СИФАТИДА

Файзуллаева Мухайё Зоҳир қизи

Чирчиқ давлат педагогика Университети

fayzullayevamuhayyo23121997@gmail.com

Аннотация: Мақолада бугунги кунда мафкуравий иммунитетнинг шакллантириш ва келажак авлодни ватанпарварлик хисларини ошириш ўрни каби масалалар тўғрисида фикрлар келтирилган.

Калит сўзлар: Мафкура, таълим-тарбия, ватан, ватанпарварлик, маънавият, ватанпарварлик хиссёти, ёшлар.

Таълим тизимининг маънавий-ахлоқий мазмунини ошириш, ёшларга мустақиллик ғояларига, миллий анъаналарга содиқлик руҳини чуқур сингдириш, уларда ёт ғоя ва мафкураларга нисбатан иммунитет ва танқидий тафаккурни мустаҳкамлаш бўйича кенг кўламли иш олиб бориш долзарб вазифа бўлиб қолмоқда.^[1]

Мафкура деганда муайян ижтимоий гуруҳ, синф, миллат ёки халқнинг дунёқарашини ифодаладиган илмий-фалсафий, ижтимоий-сиёсий ёки бошқа (масалан, диний) томондан тизимга солинган ғоялар, тамойил ва категориялар йиғиндиси ҳамда уларнинг жамият ҳаётига тадбиқ этиш йўллари, усул ва воситалари мажмуаси тушунилади.

Ёшларимизнинг маънавий оламида бўшлиқ вужудга келмаслиги учун уларнинг қалби ва онгида соғлом ҳаёт тарзи миллий ва умуммиллий қадриятларга ҳурмат-эҳтиром, ватанпарварлик туйғусини болалик пайтидан бошлаб шакллантиришимиз зарур.

Президентимиз охириги уч-тўрт йилликда таълим-тарбия соҳасида замонавий ва оқилона тизим яратиш, тарбияда эса миллий анъана ва

¹ . Ш.Мирзиёев. Янги Ўзбекистон стратегияси. –Т.: “Ўзбекистон” нашриёти, 2021. 464 б. –Б.

қадриятларга суяниш, ватанпарварлик хиссини уйғотиш муҳимлигини таъкидламоқда. Жумладан, умумий ўрта таълим тизимида маънавий тарбия жараёни ўз ичига икки даврни қамраб олади:

биринчи давр — 7 (6) — 10 ёшли даврда — бошланғич синфларда;

иккинчи давр — 11 — 17 ёшли даврда — ўрта ва юқори синфларда.

7-17 ёшли ўқувчиларда ёшига мос таянч маънавий-ахлоқий фазилат (компетенция)лар – Ватанга садоқат, тadbиркорлик, иродалилиқ, мафкуравий иммунитет, меҳр-оқибатлилиқ, масъулиятлиқ, толерантлиқ, ҳуқуқий маданият, инновацион фикрлаш, меҳнатсеварлик шакллантирилади. Таълим тарбия тизимида ватанпарварлик хиссиётини ошириш- ёшларнинг мафкуравий хавфсизликни таъминлаш борасидаги дунёқарашини, онг ва тафаккурини шакллантиришга хизмат қилиб, мафкуравий таҳдид, хавф хатарларнинг ҳар қандай кўриниши ва уни олдини олиш йўлларини ҳамда омилларини, унга бўлган ишонч ва эътиқодни мустаҳкамлаш орқали мафкуравий хавфсизликни таъминлаш мумкинлигини хис этишга ундаши лозим.

Ватанпарварлик хиссёти билан яшайдиган инсонлар – тинчлик ва осойишталик кафолати дейиш мумкин. Бундай инсонлари бор жамият терроризм, экстремизм, эгосентризм ва экологик муаммоларни ҳамда ҳар қанча маънавий таҳдидларни бартараф этишга қодир жамиятдир. Демак, биз ёшларимизни “Миллий тикланишдан – миллий юксалиш сари” ғояси асосида, янги Ўзбекистоннинг тараққиёти”, “Ўзбекистоннинг равнақи”, “Ўзбекистоннинг ҳеч кимдан кам бўлмаслиги” йўлида ўсиб келаётган ёш авлодни комил инсон этиб тарбиялаш орқали ички ва ташқи хавфсизликни таъминлашга ўз ҳиссамизни қўшаётганимиздан фахрланишимиз, ғурурланишимиз баробарида, бу соҳадаги камчилик ва нуқсонларни энгиб ўтишимиз, назария ва амалиёт бирлигини таъминлашга масъуллигимизни унутмаслигимиз лозим бўлади.

Ватандаги инсонлар – ватанпарвар бўлсагина, юртда тинчлик, ватанда-равнақли, халқда-фаровонлик бўлади. Чунки тинчлик бор жойда ривожланиш

бардавом бўлади, тинчлик бор жойда эртанги кунга ишонч бўлади. Айнан тинч юртдагина ёшларнинг тақдири, уларнинг орзу интилишларига имкон берилади, истеъдоди юзага чиқади, илм-фан, спортмаданият, иқтисод-инновация, умуман олганда, жамиятнинг барча соҳаларида юксак натижаларга эришиб, дунёга танилишига зарур шароит яратилади. Зотан, марралар қанчалик баланд олинмасин, лойиҳалар нечоғли истиқболли бўлмасин, Ватанни севадиган, унинг учун чин юракдан ҳалол меҳнат қиладиган фидойи инсонларсиз уларни амалга ошириш имконсиз, албатта. Зеро, Юртбошимиз Шавкат Мирзиёев таъкидлаганидек, “ёшларимизни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш бўйича Узлуксиз олиб бориладиган ишлар биз учун долзарб аҳамиятга эгадир”.^[2]

Демак ватанпарварлик хиси –мафкуравий иммунитетнинг шаклланиши, унинг халқ табиатига, турмуш тарзи ва тафаккурига қай даражада сингиши, энг муҳими, жамиятнинг миллий манфаатлари ва интилишларини қай даражада акс эттириши билан белгиланади. Айниқса, ватанпарварлик хиси, миллий ғоя ва истиқлол мафкурасини мамлакатимизда истиқомат қилаётган ҳар бир фуқаро дунёқарашининг асосига, маънавий ўзагига айлантириш асосий мақсад эканини алоҳида таъкидлаш лозим. Ана шундай мафкурагина замон ва ҳаёт синовидан ўтади, одамлар бунга ишонади, эътиқод сифатида қабул қилади. Қалбида ватанпарварлик хиси бор баркамол авлод маънавий-ахлоқий кучга эга бўлади ва энг замонавий қуроллардан ҳам кучлироқ бўлади.

Фойдаланилган адабиётлар:

1. Курбонов Р. Ёшларда ҳарбий ватанпарварликни тарбиялашда миллий ғоянинг роли (ижтимоий-фалсафий таҳлил). –Т., ЎзМУ, 2009;
2. Ш.М.Мирзиёев. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз. Т.: Ўзбекистон. 2017. –Б.229
3. Ш.Мирзиёев. Янги Ўзбекистон стратегияси. –Т.: “Ўзбекистон” нашриёти, 2021. 464 б. –Б.
4. Мирзиёев Ш.М. Янги Ўзбекистон стратегияси. – Тошкент: Ўзбекистон, 2021.

² Ш.М.Мирзиёев. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз. Т.: Ўзбекистон. 2017. –Б.229